

Βασιλική Θάνου, πρόεδρος Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων

Η κυβέρνηση στοχοποιεί και απαξιώνει τη Δικαιοσύνη

Ο δικαστής δίνει λογαριασμό στον Θεό και στη συνείδησή του, σε κανέναν άλλο

Του ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΙΝΗ

Συναντήσαμε στο εστιατόριο «Αλεξάνδρος», στο πάρκο Παναθήναια, επί των Λεωφόρων Αλεξάνδρου. Η κυρία Βασιλική Θάνου, πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων (ΕΔΕ), το πρότεινε, καθώς το γραφείο της βρίσκεται κοντά. Την ώρα εκείνη το εστιατόριο δεν είχε κόσμο. Άλλο ένα τραπέζι ήταν γεμάτο, με τρεις κυρίες, οι οποίες με το που μπήκε στην αίθουσα η κ. Θάνου έπαισαν να τη χαιρετήσουν - όπως και εκείνη, που πήγε στο τραπέζι τους. Προφανώς και το «Αλεξάνδρος» είναι στέκι δικαστικών, ειδικά τα μεσημέρια.

Εξς εκείνη την ιδιαίτερα βροχερή Τετάρτη είχα παρακολουθήσει την κ. Θάνου από την τελεράση λόγω των πρόσφατων κινητοποιήσεων στο δικαστικό σώμα. Δυναμικά γυναίκα - η πρώτη μόλις τα χρόνια πρόεδρος στην ιστορία της ΕΔΕ, που από την αρχή της συνάντησής μας μιλάει χωρίς περιστροφές στα θέματα που ταλαιάζουν τον κλάδο της τον τελευταίο χρόνο, ειδικά όταν τη ρώτασα γιατί οι δικαστές αντιμετώρισαν τόσο έντονα στις περιπτώσεις των αποδοκών τους, τη στιγμή που δοκιμάζεται άλλ πλάτος.

«Πρέπει να τονιστεί», είπε με έμφαση, «ότι οι δικαστές δεν εξήφρασαν ποτέ αντιρρήσεις, ούτε ζήτησαν να εξαιρεθούν από τις περιπτώσεις των αποδοκών τους. Κατανοούσαν απόλυτα ότι αφού η κατάσταση είναι αυτή που περιγράφεται ότι είναι, θα πρέπει να συμβάλουν όλες οι κατηγορίες των εργαζομένων. Η μεγάλη ένστασή τους προέρχεται από το γεγονός ότι ύψους των περικοπών οι οποίες έγιναν και που δεν έχουν όμοιο τόνο στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθώς έφτασαν στο δικαστικό και μέσα στα δια έτη 2010 - 2012 σε συνολικό ποσοστό περίπου 60% των μισθίων αποδοκών. Αυτό το 60% θεωρείται για έναν αντικειμενικό οκτωήμερο άνθρωπο και υπερβολικό, αλλά και μη αναγκαίο. Το λέω αυτό διότι οι δικαστικοί λειτουργοί δικαστών συνολικά 4.000, μαζί με τους διοικητικούς. Το όφελος λοιπόν που είχε το Δημόσιο από το υπερβολικό αυτό ύψος των περικοπών μας ήταν ασήμαντο λόγω του ελαχίστου αριθμού των ατόμων. Γι' αυτό και μιλάμε για ένα ποσοστό περικοπών μην αναλογιστεί. Αυτό, λοιπόν, προκάλεσε τις έντονες αντιρρήσεις των δικαστών που οδήγησαν και σε αυτές τις κινητοποιήσεις, οι οποίες, πράγματι, πρέπει κανείς

να ομολογήσει ότι ήταν έντονοι και σαφώς, προκαμημένοι μάλλον για δικαστικούς λειτουργούς».

Την διακοπή, καθώς σε αυτό το «πρέπει κανείς να ομολογήσει» δέχεται να υποβίβει αυτοκριτικής, «θα μπορούσα να το πω αυτό και ως αυτοκριτική», αποκρίνεται αμέσως. «Όλοι οι δικαστές, λόγω του λειτουργημάτων του, οφείλει να είναι - και είναι - περισσότερο ώριμοι και περισσότερο συγκρατημένοι στις αντιρρήσεις του, ακόμα και όταν αδικείται. Γι' αυτό λοιπόν ομολογούμε και εμείς οι ίδιοι ότι οι αντιρρήσεις αυτές ήταν πραγματικά έντονες, θεωρούμε όμως ότι η ένταση αυτή ήταν δικαιολογημένη για τον λόγο που σας είπα, με αποτέλεσμα - και το λέω αυτό διότι πολλοί διερωτούνται - ο μισθός, μετά τις περικοπές αυτές, να υποδιορισμένου δικαστή (του παρόντος) να έχει φτάσει στα 1.200 ευρώ. Μιλώμε για καθόλας μάλιστα αποδοχές.

«Με αυτά τα 1.200 ευρώ καλείται να υπηρετήσει από τη Σάμο μέχρι την Κρήτη, μέχρι την Ίθια, μέχρι τα Ιωάννινα. Θα πρέπει, λοιπόν, με τα 1.200 ευρώ να καλύψει όλες αυτές τις διαστάσεις που απαιτούνται. Το τονίζω αυτό: σε άλλους κρατικούς λειτουργούς το ανάλογο αυτά όλα δεν τους απαιτούνται τα καλύτερα ή υπαρκτά τους. Στην περίπτωση των δικαστών αυτό το ποσό είναι το μοναδικό τους εισόδημα, για τις μετακινήσεις, για τα έξοδα ή για την ούτως ή άλλως προβλεπόμενη αποδοχή, σε αντίθεση με τον βουλευτή της περιφέρειάς που έχει 1.000 ευρώ τον μήνα ως επίδομα ενδοικου, από 700 μέχρι 1.200 ευρώ για μίσθωση οικιακού, διαφέρον μετακινήσεις στη Βενζίνη, διόδια δεν τα πληρώνουν, σε τέτοια μάλιστα περιόδια, κ.ά. Επίσης, ο δικαστής, όπως του Σύνταγματος, απαγορεύεται, και οφείλει, να ασχολείται οποιαδήποτε άλλο κλάδο, σε αντίθεση και πάλι με τον βουλευτή που μπορεί ακόμα να διατείνει το δικαγούριο του γραφείου, το ιατρείο του κ.λπ.»

Ενα ερώτημα πάντως που προκύπτει μετά από αυτές τις κινητοποιήσεις των δικαστών είναι το εξής: έως πού μπορεί να συνδικαλιζείται ο δικαστής; «Δεν γίνεται ζήτημα», λέει η κ. Θάνου. «Ο δικαστής δεν μπορεί να είναι συνδικαλιστής με τη στενή έννοια του όρου. Οι δικαστικές ενστάσεις είναι κατ' αποκλειστικότητα δικαστικές. Ο σκοπός της ΕΔΕ είναι να οργανώσει επιστημονικά συνέδρια, να προτείνει διακρίσεις έναντι των προγράμτων που υλοποιούμε σε συνδικαλιστικά έννοια».

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΤΙΤΙΝΑ ΚΑΛΑΜΑΤΖΗ

Οι σταθμοί της

- 1950**
Γεννιέται στη Χαλκίδα.
- 1968**
Πρώτο έτος στη Νομική Σχολή Αθηνών. Όπως λέει, «από μωρό μου του τιμημένου πατέρα ότι ήθελα να ασπασθώ με τη νομική επιστήμη».
- 1975**
Γίνεται μέλος του δικαστικού Σώματος. «Σε μια εποχή όπου οι ελάχιστες γυναικείες δικαστικές τριμύριες να πείσουν τους άλλους δικαστές, τους δικηγόρους, αλλά και τους πολίτες ότι μπορούμε να είμαστε το ίδιο ικανές στο λειτουργήμα αυτό. Αλλάξαν πολλά από τότε».
- 1980**
Μεταπηδούσε στη Σαρβόνια (Paris II). «Διακρίνω όμως πάλι στο Παρίσι για ένα μεταπτυχιακό πτυχίο στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο».
- 2008**
Ονομάζεται αρραβωνιάς. «Είδησα ότι πλέον ένεκεν φράσης στο σποκαρθέρισμα της καριέρας μου».
- 2012**
Γίνεται η πρώτη γυναίκα που ψηφίζεται πρόεδρος στην Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων. Έγγυος με τρία παιδιά, ο σύζυγός της είναι επίσης αρραβωνιάς.

“Βεβαίως και οι δικαστικές αποφάσεις κρύνονται, αλλά με επιστημονικά επιχειρήματα και όχι με βίση το αν είναι αρεστές ή όχι στους πολιτικούς.

“Ασφαλώς και δεν εξαρτάται το έργο του δικαστή από το ύψος των αποδοκών του. Από την άλλη, είναι κεραινοπώς όταν δεν έχει τη δυνατότητα να εξαρτάται τις δικαστικές αποφάσεις από το ύψος των αποδοκών του.

Το κυρίως έργο του δικαστή γίνεται στο σπίτι του

Η κ. Θάνου υπογραμμίζει με ιδιαίτερη έμφαση ότι βίση και του Σύνταγματος ο δικαστικός κλάδος είναι ένας από τους τρεις κλάδους της κρατικής εξουσίας (ο άλλος δύο είναι, ως γνωστόν, ο νομοθετικός και ο εκτελεστικός). «Ο δικαστής είναι λειτουργός ισότιμος με τους εκπαιδευτικούς των άλλων δύο κλάδων, με βάση το Σύνταγμα, το άρθρο 26. Γι' αυτό και ίσως μας έχετε ακούσει πολλές φορές να λέμε ότι εφόσον είμαστε ισότιμοι με τους άλλους δύο θα πρέπει να μας περικοπεί, διότι έχουμε την αίσθηση ότι έχει επιβληθεί μια στοχοποιημένη απόφαση στους δικαστικούς, σε αντίθεση πάντα με τα υψώς των περικοπών. Παύ είναι αυτό το ισότιμο που επιβάλλει το Σύνταγμα; Θεωρώ λοιπόν ότι αυτές οι περικοπές διεκδικώντας την κυβέρνηση στην πολιτική της: ο πολίτης που ακούει ότι και ο δικαστής έχει τόσο μεγάλο ύψος περικοπών αποδέχεται πιο εύκολα τις δικές του περικοπές. Επίσης, η κυβέρνηση στοχοποίησε τη δικαιοσύνη διότι ορισμένοι τουλάχιστον ίσως θέλουν να περιορίσουν την ανεξαρτησία της. Το Σύνταγμα όμως προστατεύει τις αποδοχές των δικαστών, μέσα από το άρθρο 88, παράγραφος 2: οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών είναι ανάλογες με το λειτουργήμα τους. Αυτό το λέει για να προστατέψει προσωπικά τον τόδε Α τον βίση δικαστή, αλλά για να προστατέψει τον θεσμό του δικαστικού λειτουργού, την ανεξαρτησία του.

Η συνάντηση

Γεωμάτισε στο εστιατόριο «Αλεξάνδρος», Αργεντινή Δημοκρατίας 8Α & Ζωγράφου 21, Πάρκο Παναθήναια, Λεωφ. Αλεξάνδρου, Η κ. Θάνου πήρε μαρμόρονα, εμείς αντισέπε με σάλας μαρμαρόνα. Μοιραστική ψιμά μοναρία, Η κ. Θάνου ήπιε ένα ποτήρι λευκό κρασί, εμείς αρκεστήκαμε σε αναμνηστικό. Συναμικός λογαριασμός, 40 ευρώ.

Απλοποίηση διαδικασιών για να αποσυμφορηθούν τα δικαστήρια

Η κ. Θάνου υπογραμμίζει το γεγονός ότι το άρθρο του Σύνταγματος περί ισότητας των τριών κλάδων εξουσίας «δεν το έχουν πολλά συντάγματα ευρωπαϊκών χωρών. Εν τούτοις, εξ όσων γνωρίζω, σε καμία άλλη χώρα δεν υπάρχει από πλευράς κυβέρνησης αυτή η απειρίση προς τη δικαιοσύνη. Με τις περικοπές και τα ατέρνα φθάρια στο επίπεδο όπου δεν είναι ανάλογες οι αποδοχές με το λειτουργημά τους. Π.χ., οι προτοδικές, που αποτελούν περίπου το 50% του συνόλου των δικαστών, παίρνουν κατά μέσο όρο 1.600 - 1.800 ευρώ καθαρά τον μήνα, ανάλογα με τον χρόνο υπηρεσίας. Δεν επαρκούν ούτε για την άσκηση των καθηκόντων τους, και σε ελάχιστη γία. Μετά απ' όλα αυτά, λοιπόν, και αφού δεν βρήκαμε αντιπρόσωπο από πλευράς κυβέρνησης, προσηγόμασε στο μεσοδικείο, αρμόδιο όργανο αποκλειστικά για τις αξιώσεις των δικαστών, και ζήτησαμε να αναγνωριστούν οι τόσο υψηλότες επιπέδους περικοπές ως αντισυνταγματικές. Είχαμε τότε σε ανωμυία. Πιστεύουμε ότι τον Μάιο θα εκδικαστεί η υπόθεσή μας.

Δέχθη, διεκρινίζει: «Προέκυψε μετά από επικριτικές δηλώσεις του για τον χειρισμό του οποίου έκανε ο ειδικός ανακριτής του εφετείου στο θέμα της τρομοκρατίας. Βεβαίως και οι δικαστικές αποφάσεις κρύνονται, αλλά με επιστημονικά επιχειρήματα και όχι με βίση το αν είναι αρεστές ή όχι στους πολιτικούς. Με τέτοια σκόλη κλοπιμεία η εμπιστοσύνη του πολίτη στην αμερόληψη του δικαστή. Η δουλειά του δικαστή δεν είναι με τις αποδοχές που να είναι αρεστές στον εκάστοτε πολιτικό, το αντίθετο».

Παθονόγεις Ρωτά την κ. Θάνου, τι γίνεται με παθονόγεις τις ελληνικές δικαιοσύνης που μας βασανίζουν διαρκώς, όπως π.χ. η παράλογη καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης. «Αυτά είναι όντως η μεγαλύτερη παθονόγεις, λέει. «Είναι η Αδωκός ο Έλληνας. Προσφέρει στο δικαστήριο πολύ πιο εύκολα από έναν Ευρωπαίο. Επίσης, δεν είναι ακριβή η δικαιοσύνη στην Ελλάδα. Στο εξωτερικό, τα παράβολα και οι ομοιβές των δικαστών είναι υψηλότερες, οπότε το συγκρίνεται ο πολίτης. Εδώ είναι πολύ πιο φθηνά.

Το 1975 οι γυναίκες στο δικαστικό σώμα ήταν ελάχιστες και η κομμουνία από παντού δίκαιη. «Σήμερα το 65% περίπου των δικαστών είναι γυναίκες», λέει η κ. Βασιλική Θάνου.

Από την άλλη, πρέπει να διασφαλίζουμε τα δημοκρατικά, άρα και οπωσδήποτε πρέπει να έχει τη δυνατότητα να προσφέρει στη δικαιοσύνη. Οπότε, το ζήτημα κερδίζεται να το δοούμε με προσοχή.

«Μια ακόμα αιτία γ' αυτές τις καθυστερήσεις είναι ότι δεν υπάρχουν στην Ελλάδα οι θεσμοί που υπάρχουν σε άλλα κράτη, όπως τις διαμερισμάδρους, ένα είδος διακανονισμού

υπόθεσης προτού φθάσει στο δικαστήριο. Το αγρολαϊκό και τα άλλα ευρωπαϊκά, πειραματικά κράτη, τα οποία έχουν δικαστικό σύστημα πρόνομο με το ελληνικό, το ακολουθούν. Το 2010 ψηφίστηκε και εδώ ο Νόμος της Διαμερισμάδρους και βεβαίως η ήδη εκπαιδευση ορισμένων δικηγόρων ώστε να ακολουθείται αυτό το στάδιο. Τον Μάρτιο θα γίνει ένα ειδικότερο συνέδριο

αλλάγων, αναπείσοονται οι επενδύσεις, διότι ο επιχειρηματίας θα πρέπει να ξέρει ότι οι εκκερματίες του θα εκδικαστούν γρήγορα και σωστά, για να επενδύσει σε αυτή τη χώρα. Αν πάρε 6 - 7 χρόνια η εκδικασία υπόθεσης γιατί να επενδύσει; Όλα αυτά η κατάσταση οδήγησε και στην αναστάση ορισμένων επιχειρηματιών που αισθάνονται ότι η δικαιοσύνη καθυστερεί».